

Startpagina

Meer informatie

Colofon

Verzorgenden De Troelstrahof komen alleen op afroep

'Hier wonen geeft een thuisgevoel, ook voor familie'

CULEMBORG, vrijdag 18 februari 2011 – Voor wie het verpleeghuis te massaal en te weinig prive vindt, is er nu een alternatief: De Troelstrahof in Culemborg. Je woont er op jezelf, dankzij techniek.

Jaap de Jong staat op van de rand van het bed. Even lijkt hij met de rollator richting toilet te gaan. Maar binnen twee meter al keert hij de kar, grist de shagbuil uit het mandje tussen andere spulletjes vandaan, en laat zich zakken in de fauteuil, waarnaast een asbak op een poot staat. Hoogste tijd voor een peuk, na al dat gepraat en gefotografeer in zijn domein.

De Jong heeft zo-even gedemonstreerd wat hij kan met de monitor: een in alle richtingen draaibare touchscreen die bovendien op wielen staat, waardoor het apparaat hierbinnen overal mee naartoe te nemen is.

Door te drukken op de iconen in het beeldscherm, kan De Jong verzorging oproepen – de meest essentiële functie –, maar ook spreken met mensen die aanbellen – mensen die hij in beeld krijgt op de monitor. Hij kan er de voordeur mee opendoen en er de lampen in zijn onderkomen mee bedienen, afzonderlijk. De Jong maakt een tevreden indruk, zegt dat ook met zoveel woorden: "Het is goed hier." Hij is hier, omdat in zijn vorige thuis de zorg voor hem teveel werd.

Culemborg, 'De Troelstrahof'

6 appartementen, gereedgekomen in 2010

Informatie: Zorgcentra de Betuwe, (0800) 773 34 44, www.zorgcentradebetuwe.nl

Domotica

Toegang: druppels, beeldintercom

Beveiliging: brandmelders

Persoonsalarmering

Afstandsbediening: lampen

Automatische verlichting

Verder: cameratoezicht, bewegingsensor, mobiele touchscreen, afstandsbediening lichtkoepel

'Hier wonen geeft een thuisgevoel, ook voor familie'

Bewoner Jaap de Jong maakt de deur open.

'Patiënten die we in het verpleeghuis opvangen, kunnen ook hier terecht: hun zorgzwaarte maakt niet uit.'

Normaal gesproken had De Jong, die door een beroerte lichamelijk beperkt raakte en deels veranderde van persoonlijkheid, naar een verpleeghuis gegaan. In plaats daarvan verhuisde hij naar een van de zes 'zorgappartementen' in De Troelstrahof in Culemborg.

Eigen voordeur

'De Troelstrahof' is een initiatief van Zorgcentra de Betuwe, een zorg-organisatie die op zoek naar alternatieven voor het verpleeghuis. In 2008 begon ze met wonen in kleine groepen voor dementerenden, in een landelijke omgeving, verderop in Culemborg.

En nu is er dan iets voor de somatische groep, ditmaal in een stedelijke omgeving: midden in een woonwijk, in een nieuw,

[Zie verder volgende pagina](#)

'In een verpleeghuis maakt de verzorging elke dag twee of drie rondes langs alle kamers, op vaste tijdstippen. Hier komt iemand over de vloer wanneer de cliënt dat nodig vindt, wanneer het hem of haar schikt.'

---

laag flatgebouw met allemaal seniorenwoningen. Opvallendst aan De Troelstrahof is dat mensen met een somatische aandoening er op zichzelf wonen: achter een eigen voordeur, die ze zelf kunnen openen, als ze daar tenminste zin in hebben. Precies eigenlijk, zoals de valide medemens dat doet, in een gewoon huis. Locatiemanager Tom Dijkman van Zorgcentra De Betuwe: "Patiënten die we in het verpleeghuis opvangen, kunnen ook hier terecht: hun zorgzwaarte maakt niet uit. We willen mensen gewoon meer te kiezen geven: op deze locatie ben je meer op jezelf. Anderen stellen het op prijs dichterbij allerlei activiteiten en voorzieningen te zitten en kiezen voor het verpleeghuis."

Thuisgevoel

Dieke Ditewig, coördinator zorg en dienstverlening, vult aan: "Hier wonen geeft een thuisgevoel, ook voor familieleden van de cliënt."

'Hier wonen geeft een thuisgevoel, ook voor familie'

Zorgcoördinator Dieke Ditewig belt aan bij bewoner De Jong.

De sensor onder het bed.

Ze hebben het gevoel hun dierbare hier gewoon thuis op te zoeken. Dat is een totaal andere beleving dan iemand op een verpleegafdeling opzoeken." De Troelstrahof bestaat in belangrijke mate bij de gratie van techniek. Die maakt het mogelijk dat de verzorging fysiek ergens anders zit: overdag in een woning op de benedenetage van hetzelfde gebouw, 's nachts in het verpleeghuis verderop. Ze komen eigenlijk alleen over de vloer wanneer de bewoner om iets verlegen zit. Ditewigs collega Tom Dijkman: "In een verpleeghuis maakt de verzorging elke dag twee of drie rondes langs alle kamers, op vaste tijdstippen. Hier komt iemand over de vloer wanneer de cliënt dat nodig vindt, wanneer het hem of haar schikt."

Mee-eten

De appartementen hebben allemaal een klein keukenblok, zodat de bewoners zelf een maaltijd kunnen bereiden. Mee-eten in het appartement van de verzorgenden op de benedenetage kan ook: een woning die meteen dienst doet als ontmoetingsplek, ook voor de andere bewoners uit de buurt.

Naast de draadloze touchscreen, waarop volgens Ditewig en Dijkman

[Zie verder volgende pagina](#)

Startpagina

Meer informatie

Colofon

te zijner tijd internet en andere functies beschikbaar komen, is elk appartement uitgerust met een camera. Daarmee kan de verzorging – bijvoorbeeld een paar keer per nacht – ‘inkijken’ of alles rustig is, uitdrukkelijk alleen als cliënt en familie daarmee hebben ingestemd, wat contractueel wordt vastgelegd.

Dan zijn er nog de lampen die 's nachts de route naar het toilet verlichten, de sensor onder het bed die de verzorging attendeert op opstaan en de afstandsbediening waarmee de lichtkoepel in het plafond te openen en sluiten is. Met het laatste apparaatje is de koepel ook te blinderen, een koepel die automatisch sluit wanneer het begint te regenen.

De Troelstrahof ging pas geleden open, op 1 december. Drie van de zes appartementen staan nog leeg. Ditewig en Dijkman spreken van koudwatervrees bij potentiële cliënten en hun familie. Dijkman: “Ze vragen zich af: is het wel veilig, zo helemaal op jezelf wonen? En: werkt die techniek? Komt er echt wel iemand als ik op een van de knoppen druk?”

Enige koudwatervrees speelt ook potentiële verzorgenden parten.

Dijkman: “Het is tegenwoordig al niet makkelijk om aan goed personeel te komen. Hier vragen we dan ook nog eens mensen die solistisch kunnen werken. Bovendien vergt het een andere houding richting cliënten, vooral: vragen of je bezoekje gelegen komt in plaats van dat meer voor de vorm vragen en gewoon binnenlopen.”

Engelengeduld

Ditewig vult aan: “Het is meer werken als in de thuiszorg. Het vergt een omslag in denken.”

Dijkman weet nu al dat het aantal uur dat er een verzorger in de woning beneden aanwezig is – nu 16 uur per dag –, omlaag moet, om het project financieel rond te krijgen, zeker nu niet alle woningen bezet zijn. “En dat kán ook met al deze techniek. Maar teruggaan in uren ligt gevoelig bij de verzorgenden, mede omdat het voor hen minder werk betekent.”

Vanochtend weigerde het domotica-systeem even dienst. Daar moet je als verzorgende van De Troelstrahof rustig onder blijven. Bovendien is soms engelengeduld nodig om de touchscreen uit te leggen aan bewoners, hoe eenvoudig van opzet die ook is voor niet-digibeten.

Voor bewoner De Jong lijkt de techniek een peulenschil, vooral niet iets

Locatiemanager Tom Dijkman in de woning van de verzorgenden.

‘Het is meer werken als in de thuiszorg. Het vergt een omslag in denken.’

---

om je al te druk over te maken. Met het grootste gemak heeft hij zo-even op de juiste knoppen in het beeld gedrukt, zo vaak de fotograaf dat maar wilde. “...Nog een keer spreken? Doen we dat nog een keer... Nog een keer de deur open doen? Oh, nu nog niet? Nou, dan wachten we even...”

Aan de muur hangt een oude zwart-wit foto waarop een lange verkeersweg door een dorp te zien is, met een hoop kinderen op de stoep aan de overkant. “Dat is Rijk...”, vertelt De Jong: “...het dorp waar ik ben opgegroeid. Het moest plat voor de groei van Schiphol.” De sigaret ligt na te smeulen in de afbak. De brandmelder – verplicht in elke verpleegvoorziening – zal niet snel reageren, want die is een slag zwakker ingesteld. Zodat De Jong met een gerust hart kan roken.

Meer informatie

Programmasecretariaat Thuisgeven in Gelderland
T (026) 359 93 12
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl/kennisplein thuisgeven
www.woontechniekhulp.nl
www.domoticatoets.nl

Colofon

'Hier wonen geeft een thuisgevoel, ook voor familie' is een uitgave van de provincie Gelderland.
Het is ook verschenen als hoofdstuk, in de brochure "Domotica...? We zullen wel moeten...!",
De oogst van zeven jaar Gelderse woontechniek' (Provincie Gelderland, april 2011).

Tekst: Han Oomen, Nijmegen
Fotografie: Dick Brouwers, Arnhem
Grafische vormgeving: Kees de Bruijn, Giesbeek

Provincie Gelderland

Markt 11
Postbus 9090
6800 GX Arnhem
T (026) 359 90 00
www.gelderland.nl